

enige om at anse for uønskelige. Jeg skal dernæst med Hensyn til de Forslag, der ere stillede under Nr. 8 til § 7, navnlig med Hensyn til Bestemmelsen, der foreslaas om Nattearbejde, bemærke, at den i alt væsentligt stemmer med den gjældende Lovs Forskrifter om Høns og unge Menneskers Arbejde i Fabrikker i Loven af 23de Mai 1873. Denne stiller væsentlig disse Lærlinge paa samme Maade, som unge Mennesker her ere stillede. Det er den samme Tid af Døgnet, som der er antaget, der ogsaa her bestemmes som nævnte Nattearbejde. Det kan gjerne være, at der er enkelte Bedrifter, hvor en væsentlig Del af Arbejdet falder indenfor disse Klokket, saaledes, som det er sagt, Bogtrykkerier, navnlig Avisstrykkerier, og Bagerier, men der er jo i Regelen ikke nogen Nødvendighed for, at netop Lærlinger beskæftiges paa den Tid; thi Meningen med at have Lærlinger er jo ingenlunde, at de skulle være de væsentlige Medarbejdere, saaledes at Arbejdet staa stille, naar de ikke deltage i det. Det er jo slet ikke nødvendigt, dertil ere de ikke antagne. De antages for at lære. For at lære kræves der imidlertid ganske vist ogsaa, at de ere med til det væsentlige Arbejde, der foregaar, og skulde derfor deres tilhørlige Uddannelse ikke kunne finde Sted, uden at de deltage i Nattearbejdet, er her givet Indenrigsministeren Bemyndigelse til at dispensere fra Lovens Bestemmelser, men denne Bemyndigelse er slet ikke af nogen anden Art end den, han har i Genhold til den gjældende Lov af 1873. Det forekommer mig altsaa, at den høitærede Ministers Indvendinger herimod ikke bør kunne forhindre, at denne Bestemmelse vedtages. Jeg skal derfor opfordre til at stemme for den, saaledes som den her er foreslaaget af Udvalget. Med Hensyn til Vædringsforslaget under Nr. 12 maa jeg bemærke, at det jo formentlig er fra det øvrige Udvalgs Side stillet som Smødekommen mod Mindretallet, og jeg betragter det ogsaa saaledes. Dersom det derfor skulde vise sig, at Hertallets Forslag under Nr. 2 vedtages, og det ikke senere lykkes at faae noget Andet sat i Stedet, bør det Vædringsforslag, som her er stillet under Nr. 12, antages, og jeg tror ikke, at der i dets Affattelse er nogen væsentlig Hindring for at vedtage det. Jeg skal endnu kun kortelig omtale Vædringsforslagene Nr. 19 og 20. De staa nemlig i meget nøie indre Forbindelse. Vædringsforslaget under Nr. 20 gaar jo ud paa at afløse den nu i Lovforslaget staaende § 17 med en ny Paragraf. Det Giendommelige ved den nu foreslaaede § 17 er jo det, at Lærlingen og hans Forældre kunne, naar de skulde ønske

Kontrakten hævet af andre Grunde end dem, der ere nævnte i § 16, og ere villige til at yde al mulig Erstatning derfor, endda ikke kunne opnaa dette, medmindre det ved Undersøgelse af Forholdet skulde vise sig, at „særegne ved Lærlingekontraktens Indgaaelse uforudsete Omstændigheder gjøre en Forandring i den trufne Bestemmelse om Lærlingens Uddannelse ønskelig“. Det er jo en meget betydelig Afvigelse fra den almindelig gjældende Retstilstand, som ellers medføre, at hvis en Kontrakt brydes fra en af Siderne, har det i Reglen ikke nogen anden Følge, end at Modparten har Krav paa fuldstændig Erstatning; faar han den, maa han betragtes som fuldstændigt. Saaledes er det ikke her efter Lovforslaget; her kan han, selv om man byder ham fuldstændig Erstatning, modsætte sig, at Forholdet hæves. Det er meget tvivlsomt, om den Slags Undtagelsesbestemmelser fra den almindelige Retstilstand ere videre heldige; de faae aabenbart let en Karakter af Chicane, som det ikke er ønskeligt at bringe ind i Forholdet. Der er ganske vist ingen Grund til at gjøre Forholdet løsere, end den almindelige Lovgivning vilde gjøre det til, men der er næppe heller nogen Grund til at gjøre det fastere, end almindelige Retssætninger ville medføre. Det, som Vædringsforslaget under Nr. 20 tilsigter, er da at henseføre dette Forhold under de Retssætninger, som gjælde i alle andre Kontraktforhold i Livet, saa at brydes det af en Part, maa han selvfølgelig bære Ansvar for og yde Modparten Erstatning derfor, men har han ydet den, er han ogsaa dermed fri. Dette tror jeg i det Hele taget er rigtigt. Jeg er ikke Under af Bestemmelser i disse Retforhold, som afvige væsentlig fra, hvad der er den almindelige Retstilstand. Denne min Anskuelse fører selvfølgelig ogsaa til, at det paa ingen Maade gaar an, som man fra enkelt Side har forsøgt, at gjøre gjældende, at man omvendt skulde gaa saa vidt her, at man kunde løse disse Forhold uden at give Erstatning. Det er det, der ligger i Vædringsforslaget Nr. 19. Efter det skal man, efter at man først har sluttet en Kontrakt, senere — ja der staa ganske vist nogle Betingelser, men de ere ikke af nogen meget streng Art, de ere temmelig lette — vilkaarlig kunne sige sig fra den og bryde den. Stiller man imidlertid Forholdet saaledes, faar man næppe Noget til at gaa ind paa en saadan Kontrakt, idet han jo da har Udset til, at Forholdet af saa ubetydelige Grunde, som her anføres, — at Lærlingen ønsker at gaa over til et andet Haandværk eller Lignende — betragtes som brudt. Hvor kan nogen Meister gaa